

Trinmål for faget Geografi for Thise Friskole.

Efter 8. klassestrin

Globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive jordens inddeling i klimazoner og plantebælter og kende grænserne mellem disse
- beskrive det globale vandkredsløb og forandringerne i dette system betinget af meteorologiske forhold
- placere de væsentligste elementer i det globale vindsystem på verdenskortet
- beskrive fordelingen af bjerge, dybgrave, vulkaner og jordskælv på jorden
- kende til befolkningens og befolkningstilvækstens globale fordeling
- kende til fordelingen af verdens storbyer og vækstcentre
- beskrive industrilokaliseringen i verden i forhold til uddannelser, råstoffer, transport og markeder
- kende til fordelingen af rige og fattige regioner i verden og de historiske årsager hertil.
- Kende den globale fordeling af de politiske styreformer

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- give eksempler på sammenhænge mellem pladetektonik og bjergkædedannelse, vulkanisme og jordskælv
- illustrere processerne erosion, transport, aflejring og bjergartsdannelse i et kredsløb
- anvende enkle begreber i beskrivelsen af vejr og klima herunder især hydrotermfigurer
- kende til naturlige klimasvingninger og samfundenes påvirkning af jordens klima
- give eksempler på is, vands og vinds erosions-, transport- og aflejningsformer og deres betydning for landskabers udformning
- kende til dannelsen af istidslandskabet i Danmark

- give eksempler på, at forskellige dyrkningsmønstre er afhængige af og har indflydelse på de givne naturforhold
- kende til grundvandsdannelse og dens betydning for forekomsten af rent drikkevand.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende til byvækst og byers opbygning og funktioner i relation til deres geografiske placering
- kende til faktorerne der bestemmer en befolkningsudvikling
- sammenligne egne levevilkår med levevilkår i andre lande herunder både rige og fattige lande
- sammenholde regioners erhvervsmæssige, religiøse og økonomiske udvikling med levevilkårene
- kende til fremmede kulturers levevis og værdier og normer i eget samfund (afstamning),
- kende eksempler på konflikter, der kan skyldes grænsedragning, befolkningsminoriteter (især religion og etnisk afstamning), adgang til vand og andre ressourcer
- kende til politiske, militære og økonomiske samarbejder mellem lande og deres rolle i forbindelse med konfliktløsning
- kende til miljømæssige konsekvenser af råstofudnyttelse og produktion knyttet hertil
- kende konsekvenser af samfundenes forbrugsmønstre for natur og miljø.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- beskrive levevilkår i forskellige regioner ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- sammenligne geografiske forhold lokalt, regionalt og globalt
- anvende geografiske metoder og færdigheder i forståelse og perspektivering af aktuelle naturfænomener og problemer knyttet til menneskets udnyttelse af naturgrundlaget

- anvende kortet som et væsentligt arbejdsredskab til at søge viden om og svar på geografiske spørgsmål
- kende til principper for korttegning og fremstille enkle kort på grundlag af egne undersøgelser
- kende verdensdele, lande, byer m.m. på kort og globus, herunder væsentlige danske lokaliteter og deres placering
- foretage enkle geografiske undersøgelser, herunder vejrobservationer, i lokalområdet og på ekskursioner
- finde relevante geografiske oplysninger gennem elektroniske medier.

Efter 9. klasses trin

Globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- sætte de forskellige naturgeografiske mønstre ind i større sammenhænge
- analysere og forklare, hvordan og hvorfor mennesker har bosat sig forskellige steder på jordkloden
- anvende viden om industrilokaliseringen til forståelse af økonomiske sammenhænge i verden.

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forklare både pludselige og langsigtede geologiske ændringer forskellige steder på jorden
- anvende viden om klima og klimasvingninger til forklaringer af vejr og vejrændringer
- forklare dannelsen af istidslandskaber i Danmark og andre steder i verden
- anvende viden om landskab, klima, jordbund og vand til forståelse af de forskellige måder, mennesker bor på rundt i verden.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå sammenhængen mellem byers vækst og befolkningsudviklingen og dens konsekvenser i forskellige regioner
- anvende viden om politiske forhold, erhverv og økonomi til forståelse af levevilkår forskellige steder
- perspektivere forskellige kulturers levevis og værdier til værdier og normer i eget samfund
- forstå, hvordan grænsedragning, befolkningsminoriteter, religioner, adgang til vand og andre ressourcer kan være årsag til konflikter og politisk bestemte konfliktløsninger
- forholde sig til de miljømæssige konsekvenser af samfundenes forbrugsmønstre og udnyttelse af naturgrundlaget.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- begrunde formodede forskellige levevilkår og problemstillinger i forskellige regioner ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- analysere og begrunde aktuelle naturfænomener og mulige konsekvenser af menneskets udnyttelse af naturgrundlaget gennem arbejde med kort og egne undersøgelser
- bruge kendskab til verdensdele, lande, byer m.m. i analysearbejde af kort og globus
- anvende viden om indsamling af måleresultater og registreringer i arbejdet med egne iagttagelser i natur- og kulturlandskabet
- indsamle og bearbejde relevante geografiske oplysninger gennem elektroniske medier samt fremstille grafiske afbildninger.

Elevens alsidige personlige udvikling:

Undervisningen skal give eleverne mulighed for at udvikle

- Et empatisk forhold til andre kulturer
- Mod til at færdes i andre natur- og kulturmiljøer
- Øget selvforståelse i forhold til egne natur- og kulturvilkår
- Evnen til at kunne samarbejde og lede samarbejde i en gruppe
- Evnen til aktivt at opsøge, udvælge og udnytte faglig viden fra relevante medier
- Lyst til fortsat at lære og forholde sig nysgerrig til omverdenen